

Seudullinen digipaja 1.12.2023

LASTEN MEDIA: KIRJAT

*Lempäälän varhaiskasvatuksen digitutorit
Justina Lyhde ja Jenna Posio*

Älykirjat

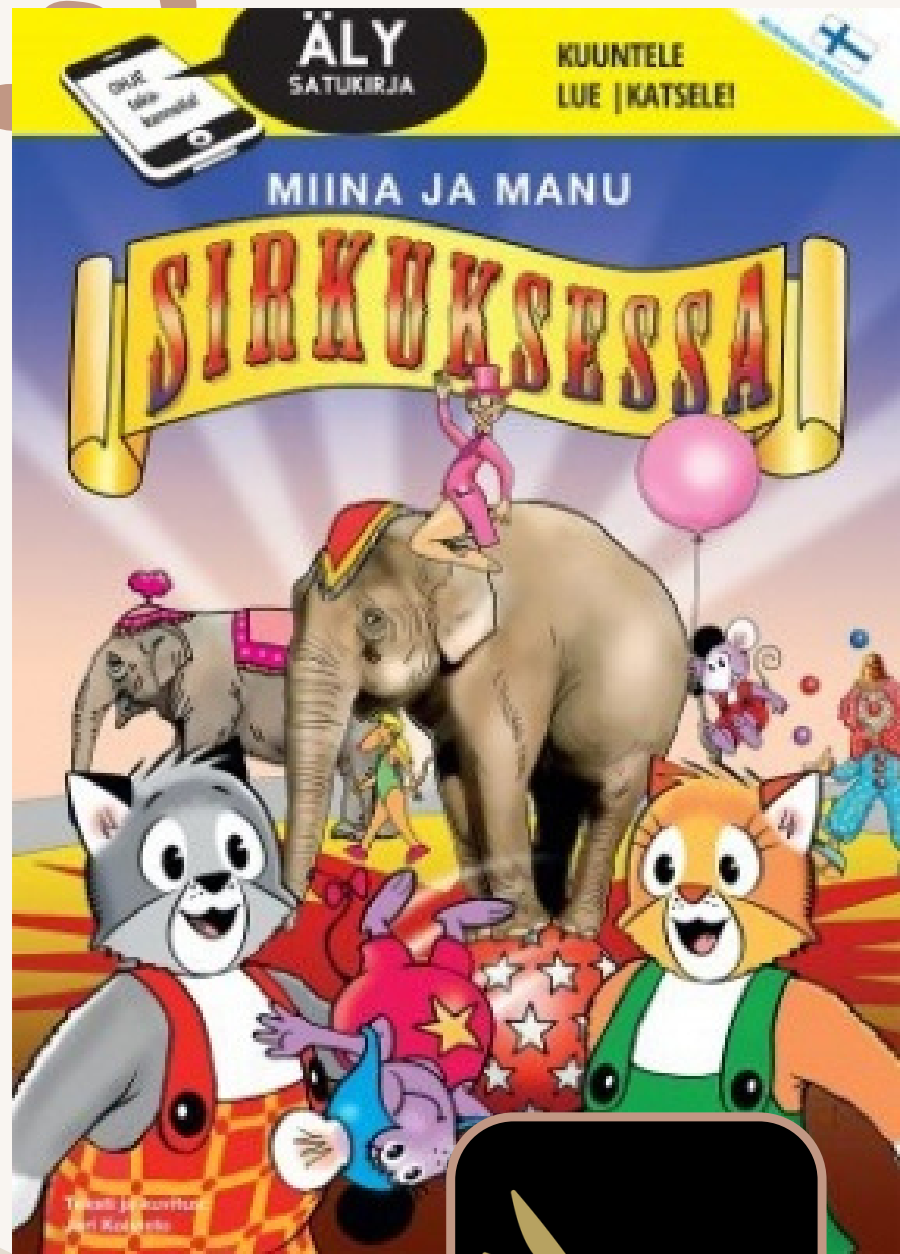
Mur, eli karhu

Teksti: Kaisa Happonen, kuvitus: Anne Vasko

Kauniilla kuvituksella varustettu lasten kuvakirja karhusta, joka ei saa talvella unta. Kirjan tarinaa täydentämään on luotu vuorovaikutteinen ja musiikillinen mobiilisovellus Mur (Google Play). Mur-sovellus hyödyntää AR-teknologiaa eli on lisättyä todellisuutta painettuun kirjaan.

“Opetellaan ymmärtämään, että osa median esittämistä asioista on totta ja osa kuvitteellisia ja että mediasisällöt ovat ihmisten tekemiä. Hahmotetaan eroa esimerkiksi ottamalla ja muokkaamalla valokuvia itse.” Digitaalisen osaamisen kuvaukset (E-perusteet)

Miina ja Manu -älysatukirjat

Miina ja Manu -älysatukirjat ovat painettuja kuvakirjoja. Kuvakirjan sivuilta avautuu lisätyn todellisuuden maailma: satu kuunneltavaksi sekä sisältöön liittyvää kirjakohtaisesti vaihtuvaa materiaalia – ääntä, videota ja animaatioita. Lisäominaisuudet avautuvat älypuhelimella tai tabletilla ja ilmaisella Arilyn-sovelluksella (AppStore, Google Play).

iDinosaur

Suomenkos: Heli Naski

Hämmästyttävä kirja herättää eloon esihistorialliset dinosaurukset! Lisätyn todellisuuden avulla loihdit dinot kuvaruudulle, saat ne liikkumaan ja äänтелеmän ja voit napata muistoksi vielä ällistyttäviä valokuvia. Sovellus: iDinosaurAR-Extra (AppStore, Google Play).

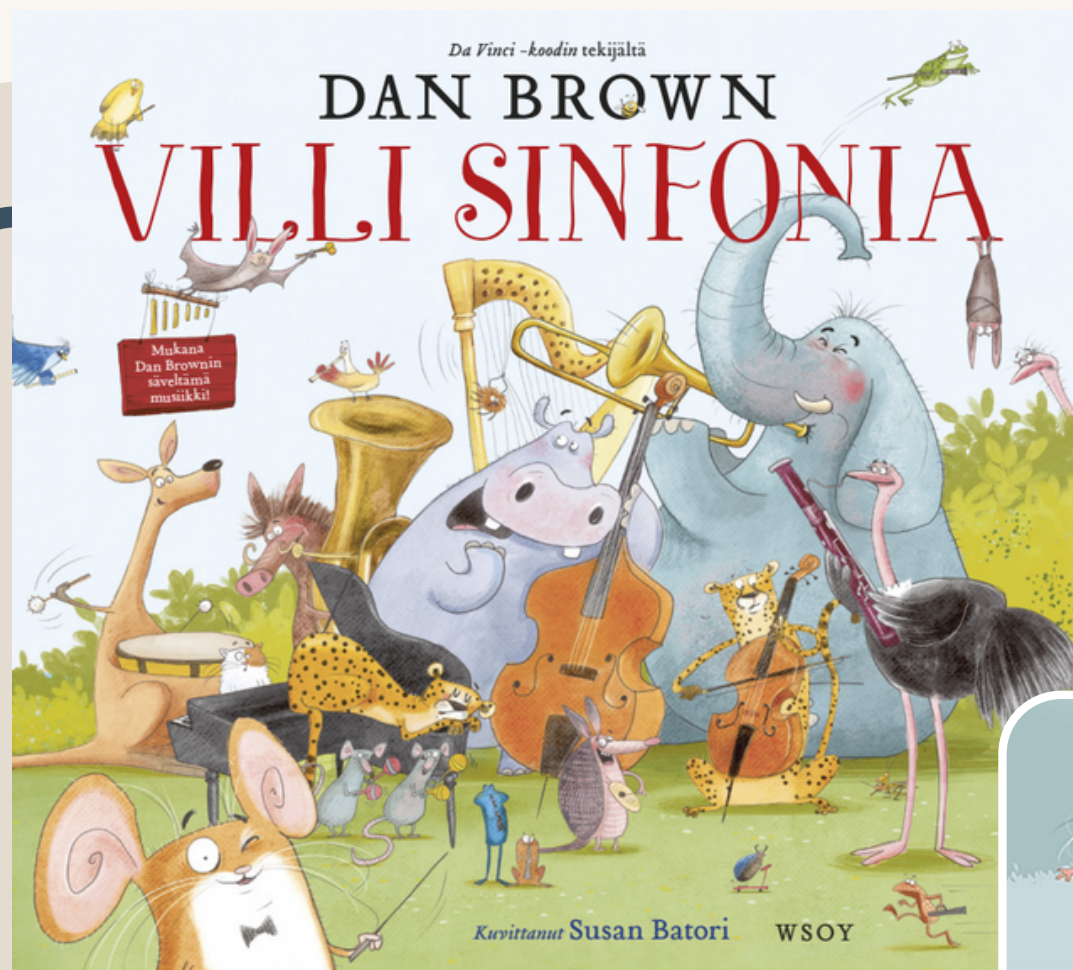
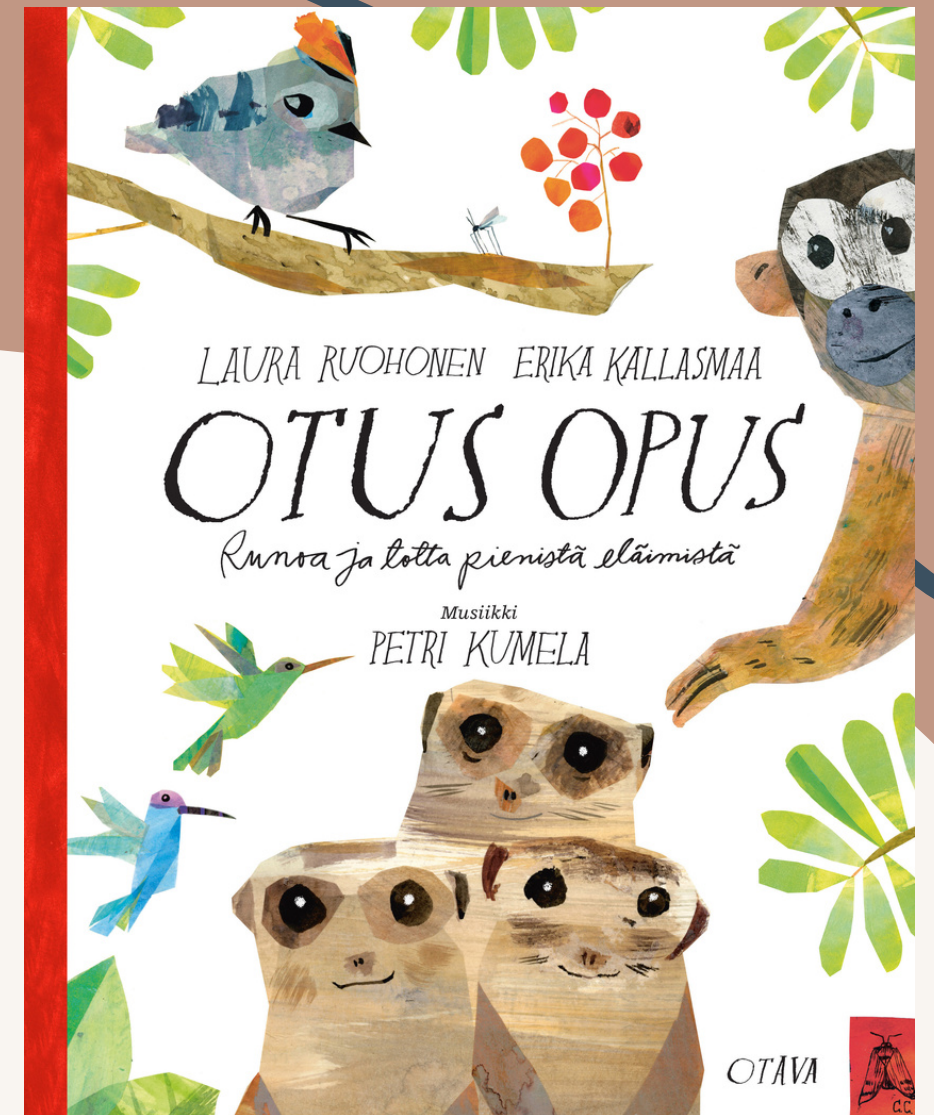

Musiikkia sisältävät kirjat

Otus Opus

Teksti: Laura Ruohonen, kuvitus: Erika Kallasmaa

Runokuvakirja pienistä otuksista ja ötököistä. QR-koodin takaa avautuu Petri Kumelan esittämät kitarakappaleet jokaiselle runolle. Lasten- ja nuortenkirjallisuuden Finlandia-palkintoehdokas 2020!

Villi Sinfonia

Teksti: Dan Brown, kuvitus: Susan Batori

Eläinaiheisia runoja hauskalla kuvituksella. Ilmaisen mobiilisovelluksen kautta kuunneltavissa jokaiselle runolle Dan Brownin säveltämää musiikkia. Sovellus: Wild Symphony (AppStore, Google play)

Villi Sinfonia

Teksti: Dan Brown, kuvitus: Susan Batori

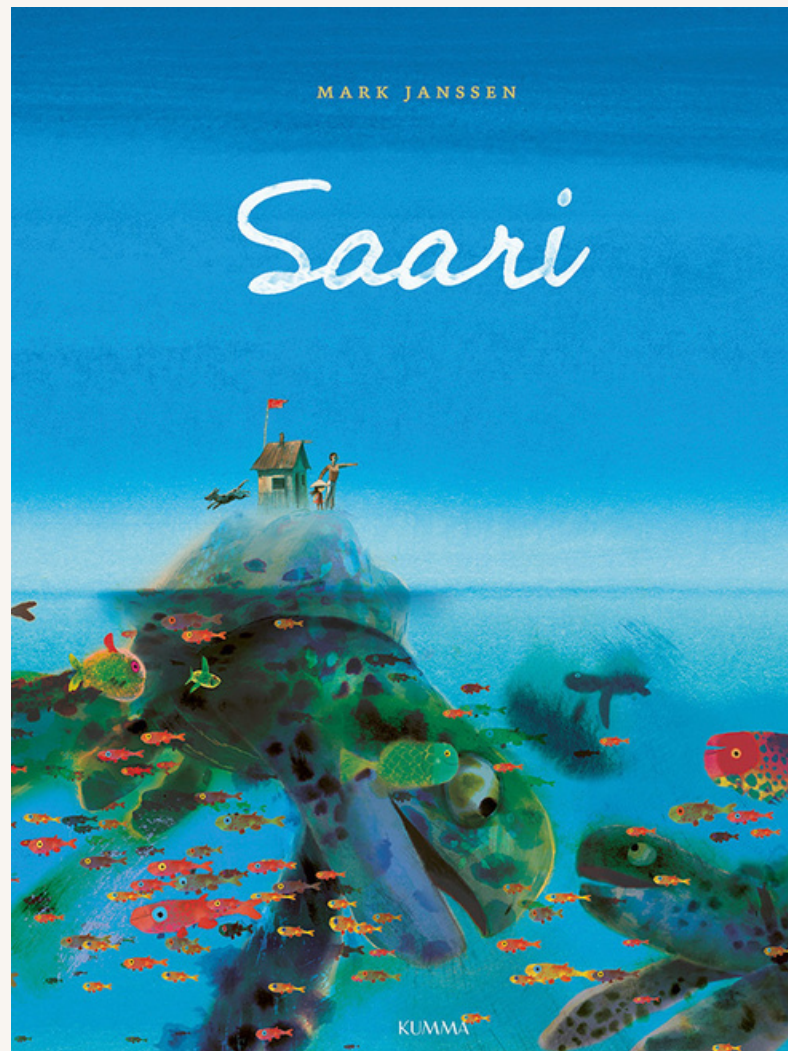
Aluksi lasten kanssa tutkittiin kirjan kuvia ja kuunneltiin muutaman sivun musiikit sovelluksesta. Lopuksi teimme kirjan viimeiselle sivulle oman musiikin, joka nauhoitettiin Ipadin sanelimella. Imoviessa yhdistettiin kuva kirjan sivusta ja nauhoitettu ääni.

Tekstittömät kirjat

Saari

Mark Janssen

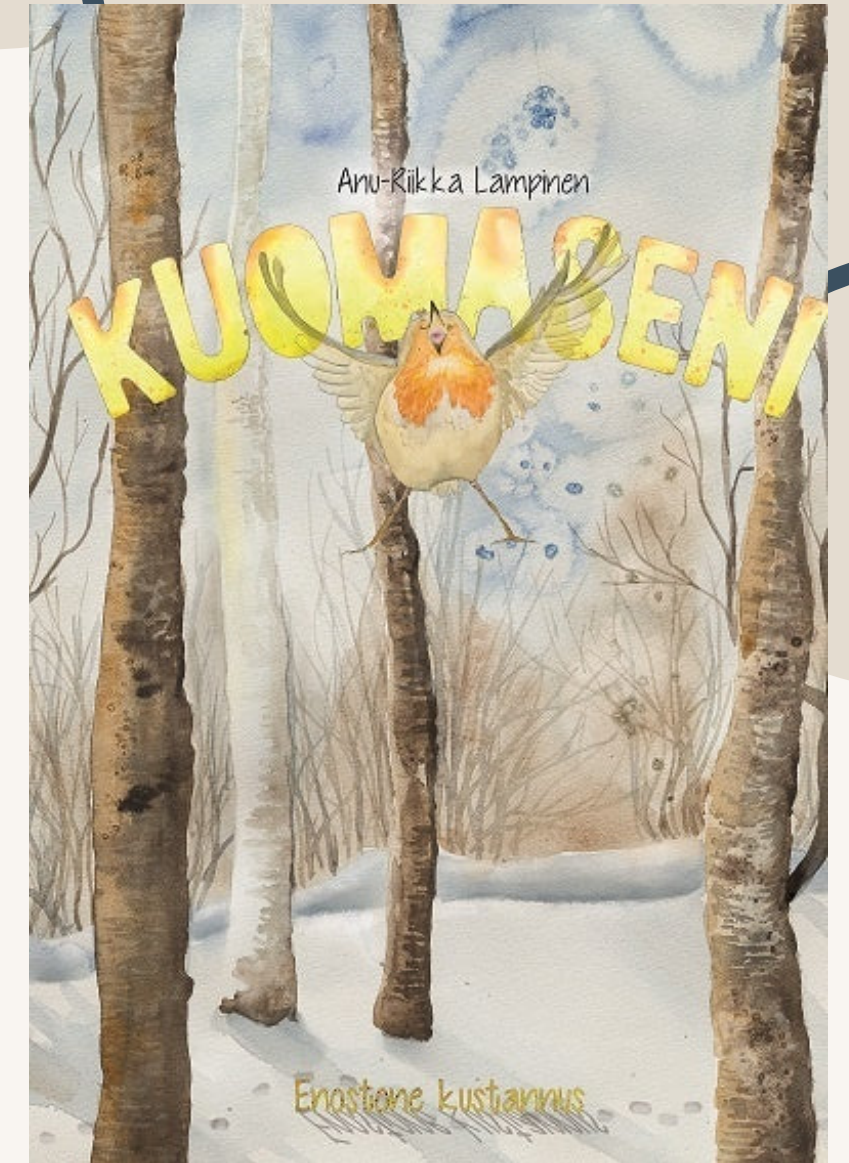
Saari on hurmaava kirja ilman sanoja. Sen eläväiset kuvitukset jättävät tilaa lukijan omalle mielikuvitukselle ja tarinaan uppoutumiselle.

Kuomaseni

Anu-Riikka Lampinen

Kuomaseni on hiljainen tarina ystävydestä, erilaisuudesta ja tunteista. Kuvitus kuljettaa tarinaa.

Tekstittömiä kirjoja löytää hakusanalla "tekstittömät kirjat". Näitä kirjoja voi hyödyntää mm. saduttamiseen, äänimaailmojen luomiseen, kuvan tulkinnan harjoitteluun.

“Monilukutaidolla tarkoitetaan erilaisten viestien tulkinnan ja tuottamisen taitoja. Monilukutaidon perustana on laaja tekstikäsitys, jonka mukaan erilaiset tekstit voivat olla muun muassa kirjoitetussa, puhutussa, audiovisuaalisessa tai digitaalisessa muodossa. Siihen sisältyy erilaisia lukutaitoja kuten kuvanlukutaito, numeerinen lukutaito, medialukutaito ja peruslukutaito.” (Vasu 2022, s. 28)

“Tutustutaan mediaan ja erilaisiin kuvaa, liikkuvaa kuvaa ja ääntä sekä näiden yhdistelmiä sisältäviin mediasisältöihin: tarkastellaan lehtien ja kirjojen kuvia, katsotaan videoita, pelataan digitaalisia pelejä ja kuunnellaan äänikirjoja.” *Digitaalisen osaamisen kuvaukset (E-perusteet)*

“Digitaalisia välineitä, sovelluksia ja ympäristöjä hyödynnetään dokumentoinnissa, leikeissä, vuorovaikutuksessa, peleissä, tutkimisessa, liikkumisessa sekä taiteellisessa kokemisessa ja tuottamisessa. **Mahdollisuudet harjoitella, kokeilla ja tuottaa sisältöjä itse ja yhdessä muiden lasten kanssa käyttäen apuna digitaalisia välineitä edistävät lasten luovan ajattelun ja yhteistoiminnan taitoja sekä monilukutaitoa.**” (Vasu 2022, s. 28)

Oma e-kirja

Book Creator -sovellus

Sovelluksen avulla pystyt helposti luomaan sähköisen kirjan. Ilmaisesa versiossa kirjoja voi samanaikaisesti olla vain yksi. Kirjat pystyy kuitenkin tallentamaan eri muodoissa, kuten videona.

Vinkki! Perinteisen sadutuksen lisäksi sovelluksella voidaan mm. tehdä tietokirja, dokumentoida lasten leikkiä, tehdä kooste retkestä tai kertoa omasta teoksesta.

"Tuetaan lasten sanallista, kuvallista ja kehollista ilmaisua median tuottamisen parissa monipuolisin keinoin." Digitaalisen osaamisen kuvaukset (E-perusteet)

"Ideoidaan ja tuotetaan kokeilevasti erilaisia mediasisältöjä, kuten digitarinoita, äänitallenteita tai piirroksia." Digitaalisen osaamisen kuvaukset (E-perusteet)

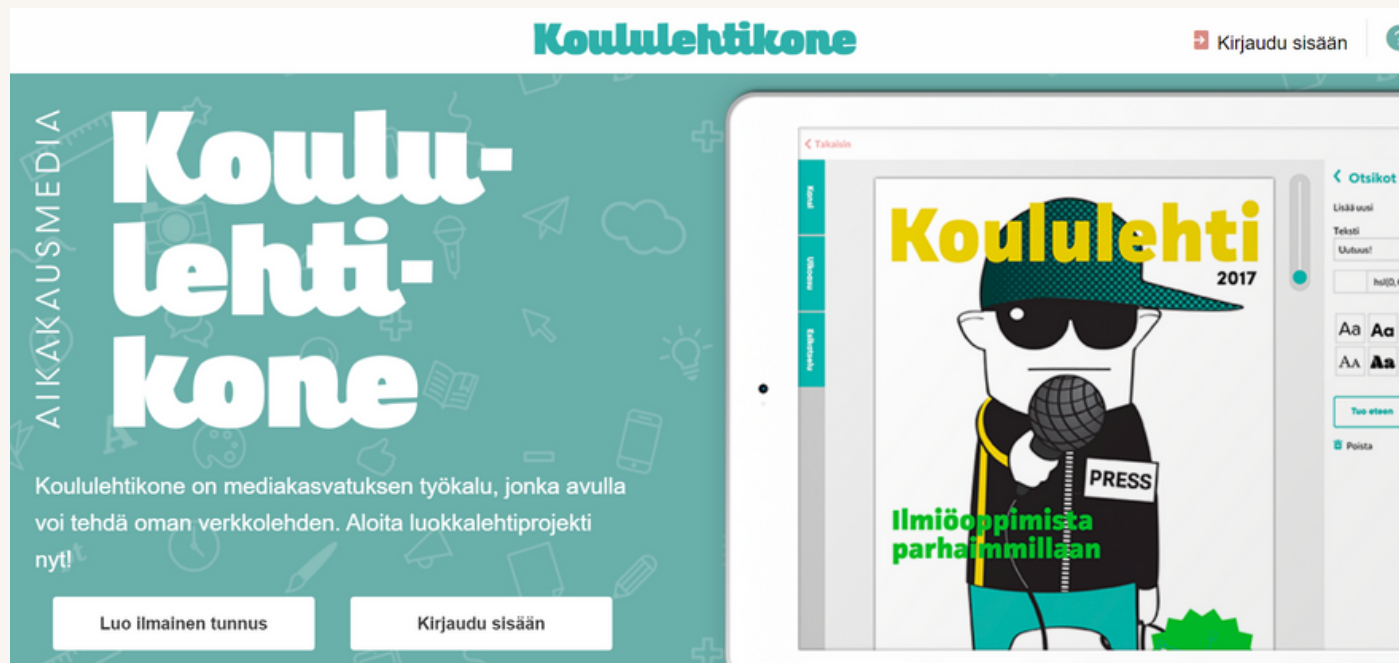
"Tutustutaan erilaisiin mediavälineisiin sekä digitaalisiin sovelluksiin ja ohjelmiin, ihmetellään yhdessä ja käytetään niitä leikinomaisesti ja kokeillen sisältöjen tuottamisessa." Digitaalisen osaamisen kuvaukset (E-perusteet)

"Osallistetaan lapsia pedagogisessa dokumentoinnissa niin sisällön kuin esitystavan valinnassa ja yhteisessä tuottamisessa." Digitaalisen osaamisen kuvaukset (E-perusteet)

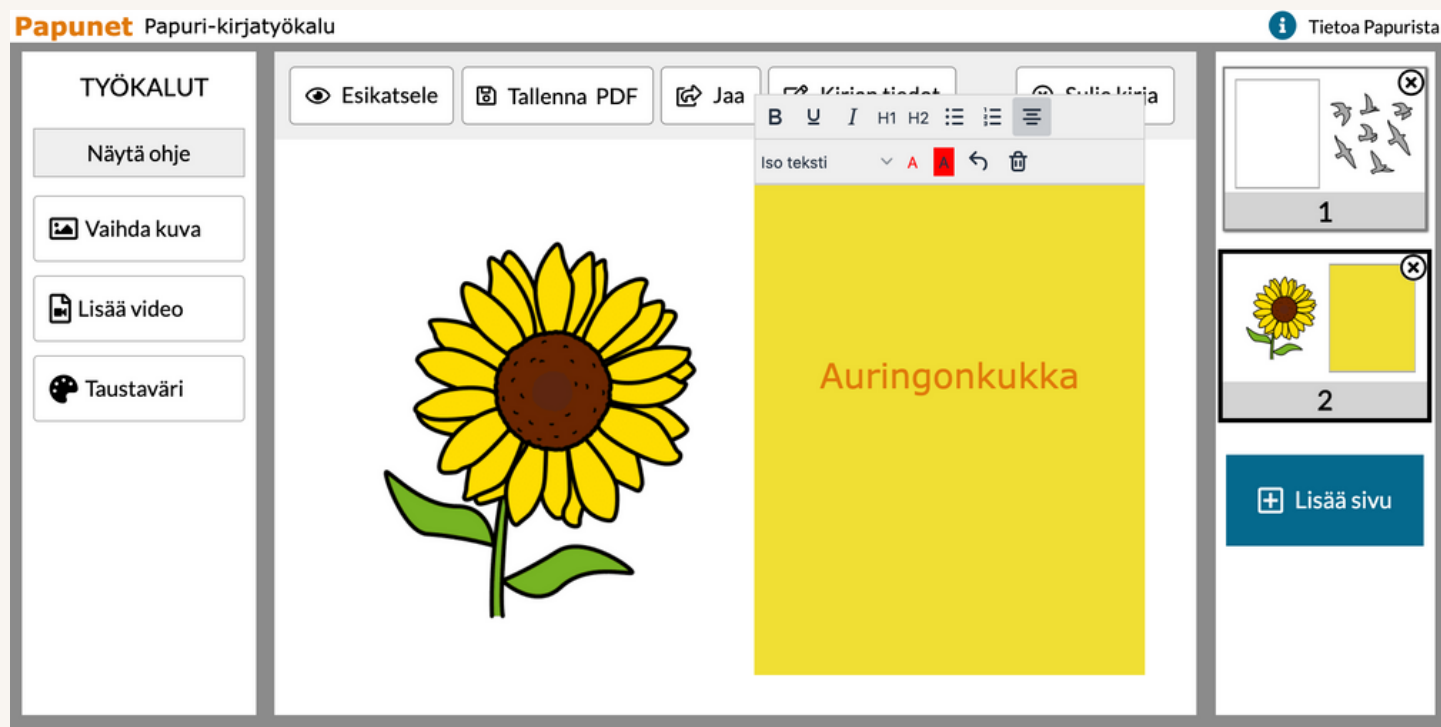

Aluksi lapsi sai valita oman tarinan elementit: missä ja kuka sekä miettiä miten tarina alkaa. Tässä tehtävässä hyödynsimme netistä tulostettuja paikkakuvia sekä viitotun rakkauden sivustolta tulostettuja Satujen taikaa - materiaalin kuvakortteja. Tämän jälkeen tutustuimme sovelluksen peruskäyttöön samalla, kun tarina eteni. Käytimme sovelluksen nauhoitinta tarinan kerrontaan. Lopuksi lapsi keksi tarinalleen nimen ja koristeli kansilehden mieluisekseen.

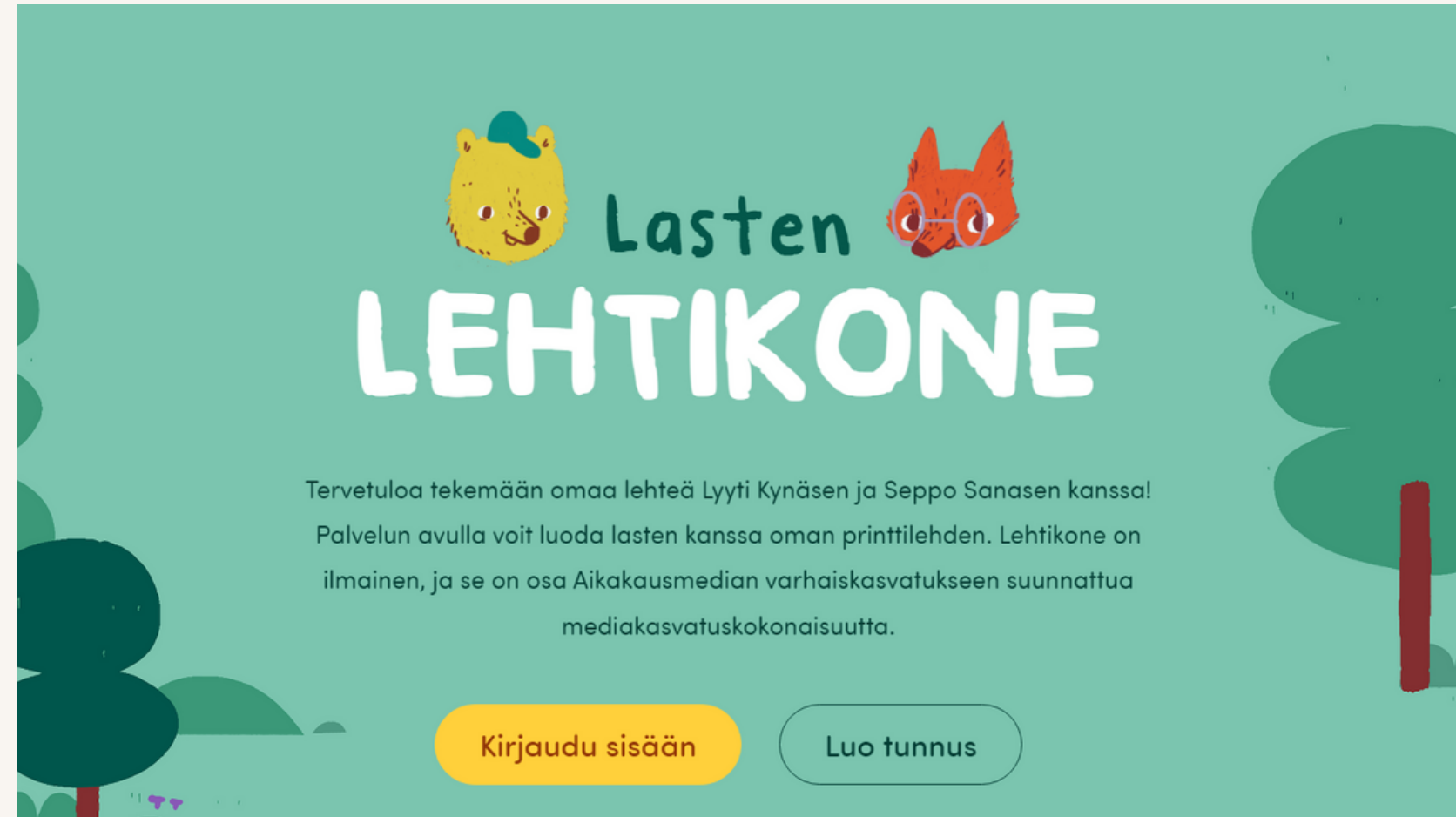

<https://koululehtikone.fi/>

<https://papuri.papunet.net/>

<https://lastenlehtikone.fi/>

Oman kirjan tekeminen onnistuu myös nettiselaimella. Nämä ilmaiset sivustot vaativat kuitenkin kirjautumisen.